

“Obişnuiam să spun povestea unui tânăr de liceu, unde unul dintre profesori venea şi puneau o coală mare albă de hârtie peste tablă, cu un punct negru în colţul din dreapta sus şi spunea: ”Băieţi, ce vedeţi ?” Şi noi strigam cu toţii: “Un punct negru !”. El se dădea un pic în spate şi spunea: ”Nici măcar unul dintre voi nu a văzut coala mare de hârtie albă, voi toţi aţi văzut doar punctul negru ?”. Ne spunea apoi să fim atenţi la imaginea de ansamblu, să nu ne concentrăm atenţia pe lucrurile negative”.

Kofi Annan, al XII-lea secretar general al O.N.U.

La 2 decembrie 1823, în mesajul anual adresat Congresului american, preşedintele S.U.A., James Monroe, făcea o declaraţie de intenţii care din 1852 va deveni unul din cele mai îndrăgite principii ale politicii externe - Doctrina Monroe: “1. continentele americane...nu vor fi considerate de acum înainte drept obiect de colonizare de nici una din puterile europene; 2. sistemul politic al puterilor europene este diferit de cel al Statelor Unite, care vor considera orice încercare din partea acestora de a-şi extinde sistemul asupra oricărei părţi a acestei emisfere ca un pericol pentru pacea şi siguranţa noastră; 3. Statele Unite nu vor intra în conflict cu coloniile europene existente; 4. Statele Unite nu se vor amesteca în afacerile interne ale naţiunilor europene şi în războaiele lor”.

Principiul a fost enunţat pe fondul unor temeri legate de intenţiile Imperiului Rus de a controla unele zone de-a lungul coastei Pacificului, inclusiv avanposturi comerciale care se întindeau din Alaska până în California, şi a eventualităţii ca Franţa, învingând Spania, să nu încerce restaurarea monarhiei asupra imperiului spaniol din America Latină. Pe de altă parte, britanicii voiau să-i blocheze pe americani în a-şi impune influenţa asupra Cubei, Californiei sau Texasului. Influenţa rusă pe continent a fost înlăturată în 1867, când SUA au cumpărat Alaska de la ei la preţul de 7,2 milioane dolari, cu mai puţin de 2 cenţi pe acru de pământ, ruşii considerând această zonă nerentabilă. Americanii o ştiau că este bogată în zăcămintele, păduri şi locuri de pescuit şi s-au grăbit s-o cumpere ca să nu le-o ia englezii înainte.

Din anul 1890 SUA devin prima putere economică a lumii şi de atunci poziţia lor nu a mai fost ameninţată. În Europa, marile puteri declanşaseră imperialismul colonial în Africa şi Asia pentru a-şi asigura pieţe de desfacere, forţă de muncă ieftină şi resurse de materii prime. SUA au început să-şi manifeste politica imperialistă în zona Oceanului Pacific. În esenţă, ea contravenea doctrinei izolaţioniste şi principiilor liberalismului american. În practică, economia americană avea nevoie de debuşee, tot atât de mult ca şi cea europeană. Pentru ca cele două noţiuni să nu intre în conflict, mentalitatea americană a creat un compromis în care s-a crezut şi care este aplicat şi azi în mod constant: „eliberarea” şi acordarea dreptului la „autoguvernare”. Teritoriile „eliberate” se află în zone de interes economic, comercial, financiar şi politic. Nici un

imperiu nu se construiește pe zone „aride”.

La ora asta, SUA nu au un adversar pe măsură, jocul cu Rusia „de-a șoarecele și pisica” devine agasant pentru ruși care sunt obișnuiți cu măsuri ferme, în câmp deschis.

Ce-și doresc SUA azi, ce anume intenție a politicii lor externe stopată de paravanul rus va genera sau nu o „zonă caldă” la granițele UE și NATO, nu știm, putem doar să emitem ipoteze. Trecutul ei însă ne determină să credem că ceva se întâmplă. Încă nu știm ce și unde. Granița răsăriteană a NATO și UE e în fierbere, pentru că aici e punctul vulnerabil al Europei de azi. România, Polonia și Țările Baltice reprezintă pionii de pe tabla de șah, iar Ucraina și Basarabia, polarizează în jurul lor două sisteme. Nu știu cum o singură Germanie poate accepta două Românii în cadrul U.E. Prin urmare includerea celor două state în marea familie europeană va fi un proces cu miză mare. Sensibilitatea României la problemele Ucrainei poate avea rolul de a demonstra o neinvocare a unificării cu Basarabia. Oricum, cert este că Rusia nu ia în seamă declarațiile țărilor care în 1939 au făcut obiectul Pactului Ribbentrop-Molotov, deși le aude. Conform mentalității sale imperiale, Rusia nu tratează cu țări mici, ci cu țările alături de care a scris istoria Europei și a lumii. Aroganța și disprețul au fost o constantă a politicii ei față de România de când Basarabia a fost considerată parte integrantă a Imperiului Rus, iar relațiile diplomatice au fost rupte și tezaurul țării confiscat în urma actului de la **27 martie 1918**, când:

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară:

Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de Neam, pe baza principiului ca noroadale singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu Mama sa România...Trăiască Unirea Basarabiei cu România, de-a pururea și pentru totdeauna ! ”

Elena Ichim